

Hälsa och sjukdom 3

Programkurs

30 hp

Health and Disease 3

8LAG52

Gäller från: 2021 HT

Fastställd av

Ordförande i Utbildningsnämnden för
grund- och avancerad nivå

Fastställandedatum

2021-02-09

Huvudområde

Medicin

Utbildningsnivå

Grundnivå

Fördjupningsnivå

G2X

Kursen ges för

- Läkarprogrammet

Särskild information

Kursen utgör läkarprogrammets femte kurs.

Förkunskapskrav

För tillträde till kursen krävs godkänt betyg på kursen Hälsa och sjukdom 1 (termin 3) samt godkänt på momenten basgruppsarbete, strimma Läkarrollen och strimma Samtalskonst i kursen Hälsa och sjukdom 2 (termin 4). Dessutom krävs att förkunskapskraven till föregående kurser är uppfyllda enligt utbildningsplanen.

Lärandemål

Kunskap och förståelse

Efter avslutad kurs förväntas studenten kunna:

- förklara den diagnostiska processen som en grundsten för medicinskt beslutsfattande utifrån en helhetssyn på hälsa och sjukdom
- förklara betydelsen av att utifrån riskfaktorer, anamnes och undersökningsfynd hos den enskilde patienten värdera sannolikheter för sjukdom
- förklara betydelsen av ett vetenskapligt förhållningssätt vid värdering av basala kliniska undersökningsmetoder
- förklara grunderna för den evidensbaserade medicinen
- beskriva principerna för planering och genomförande av olika typer av medicinsk forskning
- förklara hur man påvisar orsakssammanhang/kausaltitet i forskning
- identifiera och beskriva etiska problemställningar relaterade till medicinsk forskning
- analysera och förklara mekanismer som orsakar störd struktur eller funktion på molekyl-, cell-, vävnads-, organ- och organsystems nivå beträffande nervsystemet och balanssystemet

- utifrån mekanismer förklara symtom, undersökningsfynd och förlopp vid vanligt förekommande eller principiellt viktiga sjukdomstillstånd i nervsystemet och balanssystemet
- utifrån mekanismer förklara diagnostiska metoder, samt principer för farmakologisk och icke-farmakologisk behandling vid vanligt förekommande eller principiellt viktiga sjukdomstillstånd i nervsystemet och balanssystemet
- förklara mekanismer bakom individuella skillnader i sjukdomsmanifestationer i nervsystemet och balanssystemet
- föreslå diagnostiska metoder och behandling vid vanliga symtom och sjukdomar i nervsystemet och balanssystemet
- förklara bakomliggande patofysiologiska mekanismer vid symtom eller kliniska fynd tydande på avvikande struktur eller funktion i flera organsystem
- utifrån basvetenskapliga och patofysiologiska mekanismer förklara diagnostiska metoder samt principer för farmakologisk och icke-farmakologisk behandling vid sjukdomstillstånd i flera organsystem
- förklara arbetsmiljöns betydelse för sjukdomsuppkomst, sjukskrivning och rehabilitering
- förklara försäkringsmedicinska grundprinciper samt läkarens och andra aktörers roller och ansvar i arbetsinriktad rehabilitering
- förklara grunderna för styrning och uppföljning av hälso- och sjukvård
- beskriva principer för informationshantering inom hälso- och sjukvård
- redogöra för sekretesslagstiftning avseende hälso- och sjukvård

Färdighet och förmåga

Efter avslutad kurs förväntas studenten kunna:

- välja lämpliga statistiska metoder och genomföra statistiska beräkningar
- strukturerat söka, kritiskt värdera, sammanställa och presentera data från olika medicinska informationskällor
- på ett respektfullt sätt och med hänsyn till den personliga integriteten utföra en grundläggande konsultation och kroppsundersökning på vuxna och barn
- dokumentera anamnes och fysikaliska fynd i en patientjournal, samt göra en sammanfattande bedömning
- under handledning utföra patientundersökning inriktad mot patologiska fynd inom nervsystemet och balanssystemet
- identifiera organ, strukturer och vävnader makro- och mikroanatomiskt inom nervsystemet och balanssystemet och relatera dessa till normal och avvikande funktion
- under handledning sätta in initiala åtgärder i sjukvårdsmiljö vid påverkad andning eller cirkulation

Värderingsförmåga och förhållningssätt

Efter avslutad kurs förväntas studenten kunna:

- Reflektera över vad helhetssyn på människan som en biologisk, psykologisk

och social varelse innebär och värdera betydelsen av detta i klinisk verksamhet

- relatera sjukdomsbegreppet till livs- och arbetsvillkor
- reflektera över etiska principer för autonomi och ansvarsfrågor inom såväl hälso- och sjukvård som forskning
- analysera hälsofrämjande och sjukdomsförebyggande arbete ur ett helhetsperspektiv
- reflektera över läkarrollen och den egna professionella och personliga utvecklingen under läkarutbildningen
- reflektera över etiska problem i medicinsk verksamhet

Kursinnehåll

Undervisningen bedrivs inom ramen för fyra av läkarprogrammets teman och innehåller:

Neuro-Sinne-Psyke-Rörelse

- Patologiska tillstånd och principer för diagnostik och behandling inom nervsystemet och balanssystemet. Temat motsvarar cirka hälften av kursinnehållet.

Vetenskapligt förhållningssätt

- Grundläggande forskningsmetodik och etik
- Grundläggande medicinsk statistik
- Litteratur- och informationsökning

Professionell utveckling

- Styrning av hälso- och sjukvård
- Grundläggande hälsoekonomi och prioriteringar
- Principer för informationshantering inom hälso- och sjukvård
- Sekretess inom hälso- och sjukvård
- Försäkringsmedicin och arbetsmedicin
- Etisk princip: autonomi
- Egen utveckling under läkarutbildningen

Generalist

- Medicinsk propedeutik
- Initial bedömning av patient med sviktande vitalfunktioner

Undervisnings- och arbetsformer

Inom Medicinska fakulteten utgör det studentcentrerade och problembaserade lärandet grunden i undervisningen. Studenten tar ett eget ansvar för sitt lärande genom ett aktivt och bearbetande förhållningssätt till lärandeuppgifterna. Arbetsformerna utmanar studenterna att självständigt formulera frågor för lärande, att söka kunskap och att i dialog med andra bedöma och utvärdera uppnådd kunskap. Studenter arbetar tillsammans i grupper utifrån verklighetsanknutna situationer för att utveckla det egna lärandet, bidra till medstudenters lärande och för att träna samarbete. Lärarens roll är att stödja studenter i detta arbetssätt. Utbildningarna är upplagda i ämnesintegrerade teman, i teoretiska och praktiska moment som varvas under hela utbildningen. Medicinska fakultetens utbildningar samverkar under utbildningstiden i återkommande interprofessionella moment. Interprofessionellt lärande innebär att studenter från flera professioner lär med, om och av varandra. Denna arbetsform stimulerar och stödjer studentens utveckling av professionell kompetens, samt förbereder studenten för interprofessionellt lagarbete och samverkan i den kommande yrkesutövningen.

I undervisningen utnyttjas olika arbetsformer såsom arbete i basgrupper, föreläsningar, demonstrationer, laborationer, seminarier och färdighetsträning.

Examination

Kursen examineras genom två individuella skriftliga salstentamina samt skriftliga inlämningsuppgifter. Därutöver krävs aktivt deltagande i obligatoriska moment för godkänt på kursen. Med aktivt deltagande menas att studenten bidrar med arbete, inspel och/eller egna reflektioner med relevans för uppgiften. Formativ bedömning sker kontinuerligt inom de obligatoriska momenten. Dessa är basgruppsarbete, seminarier och momentet medicinsk propedeutik.

De skriftliga salstentamina och skriftliga inlämningsuppgifter får genomföras ett obegränsat antal gånger av de studenter som ej uppnått godkänt resultat. Godkänt obligatoriskt moment Basgruppsarbete (tema NSPR) är krav för anmälan till individuell skriftlig salstentamen Skriftligt prov II.

Om det finns särskilda skäl, och om det med hänsyn till det obligatoriska momentets karaktär är möjligt, får examinator besluta att ersätta det obligatoriska momentet med en annan likvärdig uppgift.

Anmälan till examination/tentamen

Inför varje kurs anges hur anmälan till examination skall gå till.

Omexamination

Datum för omexamination meddelas normalt senast vid det ordinarie provtillfället, härvid gäller att omfattningen skall vara densamma som vid ordinarie examination.

Examination för studenter med funktionsnedsättning

Om LiU:s koordinator för studenter med funktionsnedsättning har beviljat en student rätt till anpassad examination vid salstentamen har studenten rätt till det.

Om koordinatoren har gett studenten en rekommendation om anpassad examination eller alternativ examinationsform, får examinator besluta om detta om examinator bedömer det möjligt utifrån kursens mål.

Examinator får också besluta om anpassad examination eller alternativ examinationsform om examinator bedömer att det finns synnerliga skäl och examinator bedömer det möjligt utifrån kursens mål.

Byte av examinator

Student som underkänts två gånger vid examination på kursen eller del av kursen har efter begäran rätt att få annan examinator vid förnyat examinationstillfälle, om inte särskilda skäl talar mot det.

Betygsskala

Tvågradig skala, U, G

Kurslitteratur

Litteraturlista fastställs senast två månader före kursstart av programutskottet för läkarprogrammet. Obligatorisk kurslitteratur finns ej.

Övrig information

Planering och genomförande av kursen skall utgå från kursplanens formuleringar. Den kursvärdering som skall ingå i varje kurs skall därför behandla frågan om hur kursen överensstämmer med kursplanen. Kursansvarig lärare sammanställer analys av kursvärdering och ger förslag till utveckling av kursen. Analys och förslag återkopplas till studenterna, programansvarig/studierektor och vid behov till utbildningsnämnden för grund och avancerad nivå om det rör generell utveckling och förbättring.

Kursen bedrivs på sådant sätt att kunskaper om kön, könsidentitet/uttryck, etnicitet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning och ålder uppmärksammas, synliggörs och kommuniceras i utbildningen.

Om kursen upphör att ges eller genomgår större förändring erbjuds normalt examination enligt denna kursplan, vid totalt tre tillfällen inom/ i anslutning till de två terminer som följer, varav ett i nära anslutning till det första examinationstillfället.

Om det finns synnerliga skäl får rektor i särskilt beslut ange förutsättningarna för, och delegera rätten att besluta om, tillfälliga avsteg från denna kursplan.

Institution

Institutionen för biomedicinska och kliniska vetenskaper